

Hogy állsz a vallással?

Németországi helyzetkép

Úgy tűnik, hogy Németországban egyre több embernek semmilyen vallásra sincs szüksége. A zajló hétköznapokban egészen jól meg lehet lenni nélküle, szükség esetén pedig az ember tudja, hová forduljon, ha a vallás mégis hasznosnak tűnik: a sarki plébánoshoz, aki aztán még nagyon rendesen viselkedik is, amikor elmondjuk neki, tulajdonképpen miért találjuk ostobaságnak az egyházat. Na, semmi baj, Plébános úr, *Önnel* minden rendben van!

A németek egyre távolabb és távolabb állnak a vallástól. Aki vallásos szülői házból származik, és gyermekként még hitoktatásra járt, az olyasmiket tett magáévá, amiket ma nem lehet kimondani. Olyan szavak rögzültek az emlékezetében, amelyeket értelmes ember manapság nem képes a szájára venni anélkül, hogy ne érezné idegennek azok radikalitását. „Egyedül Krisztus!” „Jézus a mi Urunk és Üdvözítőnk, aki minden bűntől megváltott minket!” „Isten, a mindenható Atya, az ég és a föld teremtője”: három példája a múltból származó és a keresztény hagyományt meghatározó hitbéli kijelentéseknek. Csakhogy ezek nem adnak választ a jelen kérdéseire. Hogyan lehet egyedül Krisztus az üdvösségünk? Helyettesítő halála hogyan törölheti el a bűneinket? Hogyan képes egy mennyei Atya világot teremteni?

A vallás és a vallásosság gigantikus átalakulásának korában élünk. Ami egykor otthonunk volt, ma már nem az. A kereszténység háza szűkössé vált, és a tűzhelyen mindig ugyanaz fő. Holott a zsidó-keresztény hagyomány nagy szakácskönyve alapján egészen mást is lehetne készíteni! Hol vannak azok, akik megtanulták másképp olvasni ezt a könyvet?

Olyan belátásokra, felismerésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik a keresztény életet azon az úton, amely más korok felé tart. E belátások közé tartoznak a következők is: A kereszténység nem jobb vallás, mint a többi; gyökerei Görögország, Egyiptom és Mezopotámia hitvilágába nyúlnak, például a terapeuta Aszklépiosz-kultuszba, és a maga módján az étellel szembeni transzcendentális tisztelet csodálatos változatát jelenti. A keresztény teológia nagyvonalúan áttérhetne arra, hogy pozitívan lássa a világ vallási sokféleségét – és ezáltal másokat egyenrangúnak tartva hirdesse a kereszténységet. Tere támadna anak a felismerésnek is, amelyet a kevesek egyikeként Klaus-Peter Jörns már megfogalmazott: „Hitünknek meg kell haladnia a zsidó-keresztény kánon körét.”

Továbbá: az életre vonatkozó minden hittani kilejtésnek természettudományosan elgondolhatónak kellene lennie. Ez néhány dogma végét jelentené, viszont a hitoktató férfiakat és nőket megmentené azoktól a kínos helyzetektől, amikor fölül kell vizsgálniuk bizonyos abszolút érvényű tételeket.

A más korokba vezető úton mindez lehetővé tenné a keresztények számára annak elfogadását, hogy az ő vallásuk is mindig csak töredékesen képes megmagyarázni a világot, és hogy rájuk is érvényes, mint minden más emberre: Az élet minden szakaszában egyedül a remény segít tovább minket – a holnap felé, amely világgosságot hoz a tegnapi homályába.

Mennyi vallásra van szükségünk? Mindig annyira, amennyi kell ahhoz, hogy meg tudjuk hallani azt, ami addig hallatlan volt. Vagyis meglehetősen sok vallásra. Sőt meglehetősen bizonyossággal.

Britta Baas